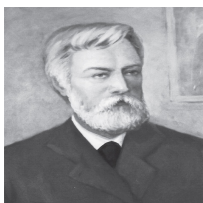

Г. В. Самойленко

Забіла (Забелло) Пармен Петрович

ЗАБІЛА (ЗАБЕЛЛО) Пармен Петрович (28. 07 (09. 08). 1830, с. Монастирище Борзнян. пов., нині Ічнян. р-ну Черніг. обл. – 12(25). 02. 1917, м. Лозанна, Швейцарія, похов. у С.-Петербурзі) – скульптор. Небіж поета Віктора, дід [Наталії Забіл](#), дядько [Н. Забєли-Врубєль](#). Закін. Київ. гімназію (1849), С.-Петербур. АМ (1857; викл. П. Клодт, М. Пименов; від 1868 – її академік). 1854–72 – в Італії. Від 1876 приїздив до художника М. Ге на Чернігівщину. Працював у галузях монум. і станк. скульптури. Створював жанр. пластику, погруддя, портрети, пам'ятники, композиції на істор. та реліг. теми. Зумів поєднати традиції класич. пластики з реаліст. елементами. Роботи З. відзначаються майстерністю, реалізмом із впливом академізму, психологізмом, експресивністю, переконливістю образів, впевненим моделюванням вираз. форм, композиц. цілісністю, ясністю характеристик, відмовою від фіксації другоряд. рис та аксесуарів. Надзвичайно вдале пластичне відтворення образу Кобзаря (1869) зумовило повсюдне поширення його числен. гіпс. копій (1880-і рр.).

Фотоілюстрації

Основні твори

жанр. пластика – «Горе», «Русалка» (обидва – 1960-і рр.), мармур. скульптури – «Італійка зі скринькою» (1863), «Наяда біля фонтана», «Ревекка біля колодязя», «Тетяна» (усі – 1870-і рр.); мармур. барельєфні медальйони із профіл. зображенням членів родини Кочубеїв (1868); погруддя – Т. Шевченка (1869; 1872 – у Чернігові), О. Герцена (1870), М. Ге (1873), Петра І (1875; перед будиночком Петра І у С.-Петербурзі), В. Боровиковського, І. Тургенєва, М. Некрасова (усі – 1878); М. Салтикова-Щедріна (1879), М. Ломоносова (1892; сквер на площі М. Ломоносова у С.-Петербурзі), В. Маковського (1894); скульптурні фігури – «Русалка» для

фонтану в Казані, О. Пушкіна для Олександрій. ліцею у С.-Петербурзі, Олександра II (усі – 1872); надгробки – О. Герцену в Ніцці (1872) та композитору О. Серову в Олександро-Невській лаврі у С.-Петербурзі (1881, разом із Л. Бенуа); конкурс. проект пам'ятника О. Пушкіну в Москві (1873); пам'ятник М. Гоголю в Ніжині (1881).

Рекомендована література

1. Лазаревский А. Иван Петрович Забела, знатный войсковой товарищ: 1665–1703 гг. (Отрывок из семей. архива) // КС. 1883. № 7;
2. Муринский Л. П. П. П. Забелло // Искусство и печат. дѣло. 1909. № 3;
3. Самойленко Г., Самойленко С. Образотворче мистецтво та скульптура в Ніжині в XVII–XX ст.: Нариси культури. Ніжин, 1998. Ч. 5;
4. Маринчик С. Академік із Ічнянщини (До 175-річчя від дня народж. П. Забіли) // Ніжин. старовина. Ніжинознавчі студії. 2006. № 2.

Бібліографічний опис:

Забіла (Забелло) Пармен Петрович / Г. В. Самойленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-17184>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).